

Marit Benthe Norheims Tale til Campingkvinnenes ankomst til Campus, på Ålborg Universitet, 30. april 2013

Ideen til Campingkvinnene kom, fordi vår gamle Campingvogn fra 1963 var klar til å skrottes, hvis den ikke fikk en gjennomgripende overhaling. Men gjenbruk har alltid fylt en stor del av min tenkemåte, og plutselig så jeg campingvognen som en nederdel på en kvinne. Det var så selvfølgelig! Kvinnen er biologisk skapt til å entres. Der inne skapes livet og næres til det er levedyktig.

I etterkant er jeg blitt klar over at den fasinasjonen jeg ofte har hatt omkring hybrider i den mytiske billedverden, bl.a. ved f.eks. kentauren - hvor to vesener av helt forskjellige arter smelter sammen til en ny, ukjent art – er det jeg har skapt i Campingkvinnene. En moderne versjon, hvor Campingvognen og Kvinnen smelter sammen, i en for meg helt naturlig ny art, både visuelt og innholdsmessig.

Deretter så jeg **alle** campingvogner som kvinnefigurer, forskjellige karakterer i forhold til campingvognenes arkitektoniske uttrykk.

Da Europeiske Kulturhovedstad Stavanger 2008 bad meg komme med en idé, hadde jeg hurtig løsningen til en Campingkvinne-karavane. – til et femfasettert portrett av kvinnen, med arketyperiske utgangspunkt.

Jeg reiste rundt i Vendsyssel, og banket på dører der jeg så gamle campingvogner som satte inspirasjonen igang. Den gamle campingvognen av merket Safari fra 1973, ble foreksempel helt naturlig til Flyktningekvinnen, med dens flukt i linjene.

Campingkvinnene er i kjørbær stand og reiser bak hver sin bil.

Vi har hatt mange campingturer med dem siden de ble til, i forbindelse med Stavanger som Europeisk Kulturhovedstad 2008. De har reist nesten uavbrutt i 5 år. Både i Norge, Danmark og på Island.

Campingvognen, campinglivet, den reisende, det å ha huset med seg, - minner om trange rom med familielivet tett på hverandre – hyggen og ferien, eller det eksplosive i dette - bringer mange assosiasjoner. - Også til eventyret som man forbinder med sigøynere og sirkusfolket, de omreisende. Kvinnen og de hemmelighetene hun gjemmer eller åpner for, gir også rom for mange tolkninger.

Man kan gå inn i Campingkvinnenes skjørt, hvor rommene er bearbeidet individuelt, og med spesialskrevet musikk av komponist Geir Johnson. Hans musikk og lydbilder kommuniserer og forsterker innholdet og opplevelsen. Stykkene blir framført av sopran Siri Torjesen, Tora Augestad og Trio Medieval.

1) Flyktningekvinnen er sterk – på vei forover- men også vaksom og sårbar. Hun har et erfaringsrom inne i, som også blir et slags beskyttelsesrom. Innsiden er dekket av en porselens-mosaikk skapt av ca 400 barn i samarbeid med flyktningekvinner, med flukten som tema.

2). Bruden – romantisk og erotisk. Hun er fylt med innsamlede bryllupsfotos, både lokalt og fra mange andre deler av verden, som skaper en tapet inne i henne. Ekteskapet er jo en ramme i alle kulturer, om det å oppfylle jorden og bli mange.

4) Maria Beskytteren har den autoritære mors -og beskytter -rollen. Hun bærer også smerten ved å miste et barn. Jeg har bygget middelalderbildet på Jomfru Maria som Beskytteren inn i historien hennes: - Hvor Maria viser brystet fram til Kristus på Dommens dag, for å minne ham på at han har diet ved henne, som menneske en gang, og ber om nåde for de menneskene hun har gjemt i sin kappe. Her er også hennes smerte og styrke i Pietaen, hvor hun holder sin døde sønn. Jeg har lagt den døde Kristus inne i henne, modellert inn i gulvet, omkranset av 20 menneske- og åndevesener

5) Sirene er den livsbejaende – Hun er utadventt med en frodig og voldsom kropp. Sirenen lokker og frister/forfører og nyter sin kvinnelighet. Denne kraften som både tiltrekker og frastøter. Som bekjempes og skremmer på forskjellige vis i forskjellige kulturer- og har gjort det til alle tider. Inne i Sirenen er både tak/vegger og gulv dekket av rosa betong, med avtrykk av mange folks hender. Sentralt i hennes indre rom står en frittstående figur i statisk posisjon. - Et menneske/foster/fallos?

3) Campingmama er både mektig og omsorgsfull, men så veldig at man ikke vet om det er på godt eller vondt. Kontrollen glipper – ved det at to figurer er på vei ned med hodet først bak ryggen hennes. Hun er tapetsert innvendig med innsamlede fotos fra campinglivet.

Jeg har alltid vært opptatt av kunst som er satt inn i/ eller er del av en sammenheng. - Kunst som man kan oppleve på mange plan, ikke bare gjennom intellekt og tanke. Derfor har det å arbeide i det offentlige rom, opptatt meg sterkt i mange år. - Det å iscenesette en historie, mine egne utvalgte deler av historier satt i forhold til det steds spesifikke, - har vært en drivkraft i en stor del av min billedkunstneriske produksjon.

I vår tid, hvor holdninger, tilhørighet og posisjonering blir brukt som maktmidler, ser jeg det som en av kunstens store oppgaver å etablere dialogsituasjoner. Sosial delaktighet, prosessrelatert, - har ofte vært en del av mine idéoppbygninger.

En stor del av mitt kunstneriske virke, har kretset rundt kvinnefiguren. Som kvinnelig kunstner ser jeg representasjonen av femininiteten i det offentlige rom som viktig. Samtidig har mobilitet og fleksibilitet – det å kunne transportere seg, både fysisk og mentalt, blitt stadig viktigere ingredienser.

Da vi kjørte med de 5 Campingkvinder fra Mygdal i Vendsyssel igår, her til Universitetet, så jeg tydelig hvorfor disse gestaltene har en funksjon. – At det virker å bringe kunsten ut til steder som aldri befatter seg med kunst. Disse åndsforlatte områdene med shoppingcentre og lagerbygninger blir noe annet, når skulpturene ruller sakte forbi, og folk stopper opp med forundrede ansikter, mobiltelefonene knipser iverj og enten folk er alene eller sammen, opplever de noe uventet, som gjør noe med dem.

Jeg bruker ofte lett gjenkjennelige, folkelige symboler og bilder, som gir en direkte og liketil inngang til mine skulpturer. Men som samtidig gir rom for opplevelser og tolkninger på mange plan. Der for er jeg meget glad for at Campingkvindene får en fastliggerplass på Univrsitets Campus. – Hvor det å fordype seg og utvide horisonter er første prioritet.

Jeg håper Campingkvinnenes indre, vil gi studenter og ansatte rom og helle, både til fordypelse og fornøyelse. Både når kvinnene reiser og når de hviler seg her.